

Irēna Folkmane: dzīvoju idejas dēļ

Latvijas Zemnieku savienības (LZS) izvirzītā kandidāte kultūras ministra amatam, Daugavpils domes deputāte un dzimtsarakstu nodaļas pārzine Irēna Folkmane, apspriedusies ar ģimenes locekļiem un kolēģiem domē, ir apstiprinājusi savu gatavību pretendēt uz atbildīgo posteni. Partijas biedriem I.Folkmanes kandidatūra šķitusi piemērota vairāku iemeslu dēļ: viņai ir augstākā izglītība kultūras jomā, pieredze gan kultūras, gan parlamentārajā darbā, viņa ir no Daugavpils (LZS programma vērsta uz Latvijas novadu attīstību). «I.Folkmane ļoti labi strādā, ir ļoti korekta un bez ambīcijām,» Dienai apgalvoja LZS priekšsēdētājs Alfrēds Greiselis. I.Folkmanes kandidatūra tiks ieteikta premjeram, tiklīdz viņš atgriezīsies no atvaļinājuma.

«Esmu apņēmības pilna darboties un ceru uz atbalstu gan no partijas biedriem, gan kultūras darbiniekiem. Atkārtošu profesores Veras Baļunas vārdus: «Karali nospēlē tauta.» Es apzinos ministra atbildības pakāpi un to, ka nedrīkst nojaukt iepriekš padarīto,» Dienai sacīja Irēna Folkmane, uzreiz uzsverot: kultūras ministra posteni viņa neuztver kā placdarmu, no kura nostiprināt pozīcijās politikā, un, ja viņa tiks apstiprināta, pēc pilnvaru nolikšanas atkal atgriezīsies Daugavpilī.

Latgales problēmu izpratne viņai ļausot risināt līdzīgas problēmas Vidzemes, Kurzemes un Zemgales laukos. «Visa kultūras dzīve jau nekonzcentrējas Rīgā, smagajā ekonomiskajā situācijā atbalsts ir vajadzīgs arī perifērijām,» teica I.Folkmane. «Ir jābūt inventarizācijai, pārskatot, ko mēs varam saglabāt. Varbūt radīt kultūras atbalsta fondu? Es nebūvēju gaisa pilis cerībā, ka papildināšu valsts kasi kultūras vajadzībām, taču ir jāatrod līdzekļi gan muzejiem, gan bibliotēkām, gan teātriem. Šābrīža kultūras politika ir izdzīvošanas, nevis attīstības politika. Mēs nevaram uzņemt nevienu dokumentālu filmu, teātriem ir nenomaksāts sociālais nodoklis, taču darbs ir jāturpina. Nacionālās bibliotēkas slēgšana vasaras posmā ir kļūdoša pārestība. Manā ģimenē ir mākslinieki, es apzinos radošo cilvēku sociālo neaizsargātību. Visam pamatā jābūt stingriem likumiem, un šajā jomā es gribētu dabūt cauri savas idejas.» Jautāta par skandāliem un krīzes situācijām dažādās kultūras jomās, I.Folkmane atbildēja, ka pagaidām nav gatava komentēt šādus jautājumus, jo ir informēta par tiem tikai no preses.

Daugavpils domnieces darbība neesot pretrunā ar Korupcijas novēršanas likuma normām: «Neesmu iesaistījies akciju sabiedrībās. Esmu no cilvēkiem, kas dzīvo idejas dēļ, un par ideju jau neviens neko daudz nemaksā, gluži otrādi — reizēm tu pat vari pa galvu dabūt.» Par savu mīnusu I.Folkmane uzskata vājās angļu valodas zināšanas: lai arī viņa šo svešvalodu ir apgūvusi augstskolā, tomēr pietrūkst sarunvalodas prasmes.

I.Folkmane dzimusi 1941.gadā Vecpiebalgā, bērnību pavadījusi un vidusskolu beigusi Līvānos, 1961.gadā absolvējusi Rīgas Kultūras darbinieku tehnikumu, 1972.gadā — Konservatorijas kultūras darbinieku fakultātes režijas nodaļu. Virzījies pa karjeras kāpnēm, ieņemot Daugavpils Pedagoģiskā institūta (DPI) studentu kluba vadītājas, Daugavpils kultūras nama direktores, Ķīmiķu kultūras pils mākslinieciskās daļas vadītājas amatus. Bijusi pedagoģe DPI sabiedrisko profesiju fakultātē un Daugavpils mūzikas koledžā. 14 gadus vadījusi Daugavpils Latviešu drāmas ansambli, tā vajadzībām uzrakstot trīs lugas, no kurām vienu — satīrisko komēdiju Godināšana

1981.gadā režisors Ģirts Nagainis iestudējis Latvijas TV, galvenajās lomās pieaicinot Ģirtu Jakovļevu, Ausmu Kantāni, Veru Singajevsku.

12 gadus I.Folkmane vadījusi Daugavpils dzimtsarakstu nodaļu, šajā laikā reģistrējot vairākus tūkstošus laulību. I.Folkmane spriež, ka arī tas ir kultūras darbs: «Bez šī lielā dzīves institūta es daudzus jautājumus neredzētu tā, kā tagad. Caur manu kabinetu iet cilvēku likteņi.» Viņa rosīgi piedalījies Daugavpils sabiedriskajā dzīvē. Rakstījusi scenārijus rajona un pilsētas dziesmu svētkiem, trīs sasaukumus pēc kārtas tikusi ievēlēta vietējā tautas deputātu padomē.

1993.gadā daugavpiliete no saraksta Saskaņa Latvijai — atdzimšana tautsaimniecībai ievēlēta 5.Saeimā, kur strādājusi Mandātu, kā arī Kultūras un izglītības komisijā. Jāņa Dripes laikā viņa bijusi Kultūras ministrijas parlamentārā sekretāre, bet 1995.gadā ievēlēta Saeimas prezidijā. Šī gada pašvaldību vēlēšanās Daugavpilī I.Folkmane kandidējusi Vidavska sarakstā, taču uz to «gājusi kā zemnieku savienības biedre». I.Folkmane ir Daugavpils domes kultūras un izglītības komitejas priekšsēdētāja.

I.Folkmanes vīrs Indulis Folkmanis ir tēlnieks, un kopā ar Andreju Jansonu viņš atjaunojis Latgales Māras pieminekli Rēzeknē, Latgales partizānu pieminekli Balvos. Vecākais dēls Ivo — arī tēlnieks — strādā Daugavpils mākslas koledžā, bet jaunākais dēls Jānis — avīzē Bauskas Dzīve.